# TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2007 m. birželio 7 d.*

Byloje C-80/06

dėl *Tribunale ordinario di Novara* (Italija) 2006 m. sausio 5 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2006 m. vasario 10 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

**Carp Snc di L. Moleri e V. Corsi**

prieš

**Ecorad Srl,**

dalyvaujant

**Associazione Nazionale Artigiani Legno e Arredamento,**

* Proceso kalba: italų.

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Rosas, teisėjai J. N. Cunha Rodrigues, U. Lõhmus, A. Ó Caoimh ir P. Lindh (pranešėja),

generalinė advokatė V. Trstenjak,
posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2007 m. sausio 25 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Carp Snc di L. Moleri e V. Corsi ir Associazione Nazionale Artigiani Legno e Arredamento*, atstovaujamų advokatų F. Capelli ir M. Ughetta,

— *Ecorad Srl*, atstovaujamos advokato E. Adobati,

— Austrijos vyriausybės, atstovaujamos C. Pesendorfer,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos D. Recchia ir D. Lawunmi,

susipažinęs su 2007 m. kovo 29 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

## Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra dėl 1999 m. sausio 25 d. Komisijos sprendimo dėl statybos produktų atitikties atestavimo tvarkos, susijusios su durimis, langais, langinėmis, žaliuzėmis, vartais ir kitais susijusiais pastatų įtaisais pagal Tarybos direktyvos 89/106/EEB 20 straipsnio 2 dalį (OL L 29, p. 51), 2 ir 3 straipsnių bei II ir III priedų išaiškinimu, galimybe jais remtis teisme ir galiojimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas byloje tarp bendrovių *Carp Snc di L. Moleri e V. Corsi* (toliau – *Carp*) ir *Ecorad Srl* (toliau – *Ecorad*) dėl sutarties, susijusios su durų, turinčių atsarginio išėjimo rankenas, pardavimu.

## Teisinis pagrindas

*Direktyva 89/106/EEB*

3 1988 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva 89/106/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su statybos produktais, derinimo (OL L 40, 1989, p. 12), iš dalies pakeista 1993 m. liepos 22 d. Tarybos direktyva 93/68/EEB ir 2003 m. rugsėjo 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003, suderinančiu

su Tarybos sprendimu 1999/468/EB nuostatas, susijusias su komitetais, padedančiais Komisijai naudotis savo įgyvendinimo įgaliojimais, nustatytais dokumentuose, priimtuose vadovaujantis EB sutarties 251 straipsnyje nustatyta tvarka (OL L 284, p. 1, toliau – Direktyva 89/106), siekiama panaikinti laisvo statybos produktų judėjimo kliūtis. Pagal 1 straipsnio 1 dalį ji taikoma statybos produktams tiek, kiek jie susiję su esminiais reikalavimais statiniams pagal 3 straipsnio 1 dalį.

4 Šios direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad valstybės narės laiko produktus tinkamais naudoti pagal paskirtį, jeigu dėl jų naudojimo statiniai, su ta sąlyga, kad pastarieji yra tinkamai suprojektuoti ir pastatyti, atitinka 3 straipsnyje išvardytus esminius reikalavimus ir jeigu tokie produktai turi CE ženklą. Šis ženklas liudija, kad šie produktai atitinka svarbiausius nacionalinius standartus, perkeliančius į nacionalinę teisę suderintus standartus, arba kad jie atitinka Europos techninį liudijimą ar nacionalines technines specifikacijas, minimas šio straipsnio 3 dalyje, jeigu nėra suderintų specifikacijų. (Pataisytas vertimas)

5 Direktyvos 89/106 6 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje numatoma, kad valstybės narės netrukdo produktų, atitinkančių šios direktyvos nuostatas, laisvo judėjimo, teikimo rinkai ar naudojimo jų teritorijoje.

6 Direktyvos 89/106 13 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Bendrijoje įsisteigęs gamintojas arba jo atstovas atsako už atestavimą, jog produktai atitinka techninių specifikacijų reikalavimus, kaip apibrėžta minėtos direktyvos 4 straipsnyje. Šio straipsnio 2 dalyje numatyta, kad produktams, kurie turi būti atestuojami, galioja atitikties prielaida. Atitiktis nustatoma atliekant bandymus arba pateikiant kitų įrodymų, remiantis techninėmis specifikacijomis pagal III priedą.

7 Direktyvos 89/106 13 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatoma:

„3. Produkto atitikties atestavimas priklauso nuo:

a) gamintojo, turinčio gamyklos produktų kontrolės sistemą, kuria būtų užtikrinama, kad produktas atitinka tam tikras technines specifikacijas;

arba

b) konkrečių produktų, nurodytų atitinkamose techninėse specifikacijose, be gamyklos produktų kontrolės sistemos, ir patvirtintos sertifikavimo įstaigos, atliekančios gamybos kontrolės arba paties produkto įvertinimą ir priežiūrą.

4. 3 punkte apibrėžtos tvarkos pasirinkimą konkrečiam produktui arba produktų grupei po konsultacijų su 19 straipsnyje nurodytu komitetu Komisija sukonkretina pagal:

a) svarbą, kurią turi tas produktas, esminių reikalavimų, ypač dėl sveikatos ir saugos, požiūriu;

b) produkto pobūdį;

c) produkto charakteristikų kintamumo poveikį jo patvarumui;

d) polinkį į defektus produktus gaminant.

Kiekvienu atveju pasirenkama mažiausiai keblumų sukelianti veiksmų tvarka.

Šitokiu būdu nustatyta veiksmų tvarka nurodoma įgaliojimuose ir techninėse specifikacijose arba juos skelbiant.“

8 Direktyvos 89/106 14 straipsnyje numatoma:

„1. Pagal III priedo reikalavimus, pritaikius aprašytąją veiksmų tvarką:

a) 13 straipsnio 3 dalies a punkte nurodytu atveju Bendrijoje įsisteigęs gamintojas arba jo atstovas išduoda produkto atitikties deklaraciją;

arba

b) 13 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytu atveju patvirtinta sertifikavimo įstaiga pateikia gamybos kontrolės ir priežiūros sistemos arba paties produkto atitikties sertifikatą.

Išsamios taisyklės dėl atitikties atestavimo tvarkos įdiegimo pateiktos III priede.

2. Gamintojo atitikties deklaracija arba atitikties sertifikatas leidžia Bendrijoje įsisteigusiam gamintojui arba jo atstovui „CE" ženklu žymėti patį produktą, jo etiketę, pakuotę arba jį nurodyti produkto lydraščiuose. „CE" ženklo pavyzdys ir jo naudojimo taisyklės, skirtos įvairiai atitikties atestavimo tvarkai, pateiktos III priede". (Pataisytas vertimas)

*Sprendimas 1999/93*

9 Komisija priėmė Sprendimą 1999/93, siekdama patikslinti durų, langų, langinių, žaliuzių, vartų ir kitų susijusių pastatų įtaisų atestavimo tvarką.

10 Pagal šio sprendimo 1 straipsnį I priede išvardytų produktų ir produktų grupių atitiktis atestuojama taikant tvarką, pagal kurią tik gamintojas atsako už gamyklos produkcijos kontrolės sistemą, užtikrinančią, kad produktas atitinka reikiamas technines specifikacijas. Šios sprendimo 2 straipsnis numato, kad II priede nurodytų produktų atitiktis turi būti atestuojama ne tik taikant šią kontrolės sistemą, bet ir tvarką, kai patvirtinta sertifikavimo įstaiga dalyvauja atestuojant ar prižiūrint produkcijos kontrolę ar patį produktą.

11 Sprendimo 1999/93 II priede minimi šie produktai:

„Durys ir vartai (su atitinkamais įtaisais arba be jų):

— naudojami ugnies ir (arba) dūmų plitimui riboti bei avariniuose keliuose.

<...>

Pastato įtaisai durims ir vartams:

— naudojami ugnies ir (arba) dūmų plitimui riboti bei avariniuose keliuose.“

12 Sprendimo 1999/93 3 straipsnyje numatoma, kad atitikties atestavimo tvarka, kaip nurodyta šio sprendimo III priede, yra nurodoma suderintų standartų įgaliojimuose. III priede įgaliojimai suteikiami Europos standartizacijos komitetui arba Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetui (*CEN/Cenelec*) atitinkamose suderintose normose apibrėžti tokias atitikties atestavimo sistemas. Sprendimo 1999/93 III priede nustatoma, kad durims ir vartams bei atitinkamiems įtaisams ugnies arba dūmų plitimui riboti bei avariniuose keliuose taikoma Direktyvos 89/106 III priedo 2 dalies i punkte numatyta atitikties atestavimo sistema, kurią atlieka patvirtinta įstaiga.

13 Akivaizdu, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamų aplinkybių metu dar nebuvo priimtas suderintas standartas dėl durų, kuriose galima įrengti atsarginio išėjimo rankenas.

## Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

14 2005 m. balandžio mėnesį *Ecorad* užsakė *Carp* trejas duris su atsarginio išėjimo rankenomis ir jų įstatymą. 2005 m. gegužės mėnesį įstačius pirmąsias duris *Ecorad* nusprendė, kad šis produktas neatitinka Bendrijos teisės aktų, nes *Carp* neturėjo Sprendime 1999/93 (arba sertifikavimo sistema Nr. 1) nurodytos patvirtintos sertifikavimo įstaigos išduoto sertifikato. Todėl *Ecorad* atsisakė vykdyti sutartinius įsipareigojimus.

15 Tada *Carp* kreipėsi į *Tribunale ordinario di Novara* dėl žalos atlyginimo. Šiame ginče *Ecorad* remiasi parduoto daikto neatitikimu Bendrijos teisės aktams ir kaltina *Carp* pažeidus Sprendimo 1999/93 nuostatas.

16 Nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą *Tribunale ordinario di Novara* mano, kad norint išspręsti ginčą reikia išaiškinti Sprendimą 1999/93 ir iškelia klausimą dėl jo galiojimo, darydamas prielaidą, kad jis yra tiesiogiai taikomas.

17 Tokiomis aplinkybėmis *Tribunale ordinario di Novara* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Sprendimo 1999/93/EB 2 ir 3 straipsnius bei II ir III priedus reikia suprasti kaip neleidžiančius ūkio subjektams (staliams), kurie neatitinka visų atitikties

sertifikavimo sistemos Nr. 1 sąlygų, gaminti duris, į kurias montuojamos atsarginio išėjimo rankenos?

2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar Sprendimo 1999/93/EB 2 ir 3 straipsniai bei II ir III priedai turi privalomą teisinę galią būtent nuo šio sprendimo įsigaliojimo, neatsižvelgiant į tai, ar Europos standartizacijos komitetas (CEN) priėmė technines normas, ar ne, kiek tai susiję su durų, į kurias montuojamos atsarginio išėjimo rankenos, atitikties atestavimo tvarkos, kurios privalo laikytis gamintojai (staliai), tipu?

3. Ar Sprendimo 1999/93/EB 2 ir 3 straipsniai bei II ir III priedai turi būti laikomi negaliojančiais dėl proporcingumo principo pažeidimo tiek, kiek jie numato pareigą laikytis atitikties sertifikavimo sistemos Nr. 1 sąlygų tam, kad duris su atsarginio išėjimo rankenomis galima būtų pažymėti CE ženklu (pavedant CEN priimti technines normas)?“

**Dėl prejudicinių klausimų**

18 Pirmąjį ir trečiąjį klausimus, susijusius atitinkamai su Sprendimo 1999/93 aiškinimu ir galiojimu, galima nagrinėti tik padarius prielaidą, kad visų pirma bus teigiamai atsakyta į antrąjį klausimą, kuriuo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar šis sprendimas sukuria privalomų teisinių pasekmių. Todėl pirmiausia reikia išnagrinėti, ar šiuo sprendimu galima remtis ginče tarp dviejų privačių asmenų.

19 Šiuo klausimu *Carp* mano, kad Sprendimas 1999/93 jos atžvilgiu nesukuria teisiškai privalomų pasekmių, nes ji nėra jo adresatė. *Ecorad* mano priešingai, kad ji turi teisę remtis šiuo sprendimu pagrindinėje byloje.

20 Šiuo klausimu ir nesant būtinybės prieš tai išnagrinėti Sprendimo 1999/93 galiojimo, reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką direktyva pati savaime negali įpareigoti asmens, ir dėl to ja iš esmės negalima remtis prieš asmenį. Todėl, net jei direktyvos nuostatos, kuriomis siekiama asmenims suteikti teisių ar nustatyti įpareigojimus, yra pakankamai aiškios, tikslios ir besąlygiškos, jos iš esmės negali būti taikomos bylose, kuriose šalys yra privatūs asmenys (žr. 1986 m. vasario 26 d. Sprendimo *Marshall*, 152/84, Rink. p. 723, 48 punktą; 1994 m. liepos 14 d. Sprendimo *Faccini Dori*, C-91/92, Rink. p. I-3325, 20 punktą; 2004 m. sausio 7 d. Sprendimo *Wells*, C-201/02, Rink. p. I-723, 56 punktą; 2004 m. spalio 5 d. Sprendimo *Pfeiffer ir kt.*, C-397/01–C-403/01, Rink. p. I-8835, 108 ir 109 punktus).

21 Sprendimas 1999/93 buvo priimtas pagal Direktyvos 89/106 13 straipsnio 4 dalį ir skirtas valstybėms narėms. Jis yra visuotinai taikomas aktas, patikslinantis atitikties atestavimo tvarkos, atitinkamai taikomos durims, langams, langinėms, žaliuzėms, vartams ir kitiems susijusiems pastatų įtaisams, tipus ir juo suteikiami įgaliojimai *CEN/Cenelec* juos sukonkretinti atitinkamais suderintais standartais, kuriuos vėliau į nacionalinę teisę turės perkelti kiekvienos valstybės narės standartizavimo įstaigos. Pagal EB 249 straipsnį Sprendimas 1999/93 yra privalomas tik valstybėms narėms, kurios, kaip nurodyta 4 straipsnyje, yra vienintelės jo adresatės. Šiomis aplinkybėmis, kiek tai susiję su galimybe šiuo sprendimu remtis prieš privatų asmenį, *mutadis mutandis* taikomos ankstesniame punkte minėtą Teisingumo Teismo praktiką pagrindžiančios nuostatos dėl direktyvų.

22 Todėl į antrąjį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimą reikia atsakyti, kad privatus asmuo ginče su kitu privačiu asmeniu dėl sutartinės

atsakomybės negali remtis pastarojo padarytu Sprendimo 1999/93 2 ir 3 straipsnių bei II ir III priedų pažeidimu.

23 Atsižvelgiant į šį atsakymą, nereikia atsakyti į pirmąjį ir trečiąjį prejudicinius klausimus.

## Dėl išlaidų

24 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

**Privatus asmuo ginče su kitu privačiu asmeniu dėl sutartinės atsakomybės negali remtis pastarojo padarytu 1999 m. sausio 25 d. Komisijos sprendimo 1999/93/EB dėl statybos produktų atitikties atestavimo tvarkos, susijusios su durimis, langais, langinėmis, žaliuzėmis, vartais ir kitais susijusiais pastatų įtaisais pagal Tarybos Direktyvos 89/106/EEB 20 straipsnio 2 dalį, 2 ir 3 straipsnių bei II ir III priedų pažeidimu.**

Parašai.